

นาควคฺควณฺณนา (มยา วุจฺจเต)

อถกทิวสํ เชฏฺฐปฺตฺโต, มงฺคเล ปจฺจุปฺปจฺจิตฺเต, ปิตฺรํ อาท "ตาท
กสฺส มงฺคลํ เทมาติ.

"นาคํ อณฺณํ ชานามิ, นนุ สมณฺโณ โคตโม มยฺหํ สหาโย โหติ
ติ.

"เตนหิ นํ สุวาทนาย ปณฺจหิ ภิกฺขุสฺสเทหิ สทฺธิํ นิมนฺนเตถา
ติ. พุราหุมนฺโณ ตถา อภาสิ.

สตฺถา ปุณฺทิวเส สปริวาริ ตสฺส เคหํ อคมาสิ.

โส หริตฺตฺปฺลิตฺเต สพฺพาลงฺการ-ปฏฺิณฺณหิตฺเต เคเห พุทฺธปฺปมฺขํ
ภิกฺขุสงฺฆํ นิสีทาเปตฺวา อปฺโปทก-มธฺุปาयाเสน เจว ปณฺี
เตน จ ขาทนฺีเยน ปรีวสิ.

อนฺตรากตฺตสฺมีเยว ปน พุราหุมนฺสฺส จตฺตาริ ปฺตฺตา สตฺถุ สนฺ
ติเก นิสีทิตฺวา อาหํสุ "โภ โคตม มยฺ อมฺหากํ ปิตฺรํ ปฏฺิขค
คาม, นปฺปมชฺชาม, ปสฺสณฺิมสฺส อตฺตภาวนติ.

สตฺถา "กลฺยาณํ โว กตํ, มาตฺตฺปิตุโปสนํ นาม โปราณกปณฺหิต
ตานํ อาจิณฺณเมวาทิ วตฺวา "ตสฺส นาคสฺส วิปฺปวาเสน วิรุพฺพา
สฺสลลกีโย จ กุฏฺฐา จาติ (วตฺวา) อิมํ เอกาทสนิปาเต มาตฺตฺโปสกนาค
ชาตกํ วิตฺถาเรน กเถตฺวา อิมํ คาลํ อภาสิ

"ธนฺปาโลโก นาม กุณฺชโร

กฏฺกปฺปเกทโน ทฺุณฺนิวารโย

พทฺธโร กพฺพํ น กุณฺชติ

สุมฺรติ นาควนสฺส กุณฺชโรติ.

ตตุถ (คากาย) ธนปาลโก นามาติ: ตทา กาสีกรณญา หตถ
ถาจริย เปเสตวา รณณียะ นาควนะ คากาปิตสส หตถิสส เอตัง
(วจน) นามัง (โหติ).

กฏกปฺปเกทโนติ (ปทสส) ติจิณมโหติ อตฺโถ.

หตถินัง หิ มทกาเล กณฺณจุลิกา ปภิชฺชนติ, ปกตียาปี หตถิ
โน ตสฺมี กาเล องฺกุสํ วา ตุนนํ วา โทมรํ วา น คณฺณติ, จณฺ
ทา ภวนฺติ, โส (ธนปาลโก) ปน อติจณฺโทเยว (โหติ), เตน (การณน)
(ภควตา วจน) วุตตํ "กฏกปฺปเกทโน ทุนฺนิวารโยติ.

พทฺโธ กพพํ น ภูณชฺตีติ: (คากาปาทสส) น (หตถาจริเยน)
โส (ธนปาลโก) พทฺโธ, (โส ธนปาลโก) หตถิสาลํ ปน เนต
วา วิจิตรสาณียา ปริกฺขิปาเปตฺวา กตคณฺธปริภณฺทาย อุปริพทฺธวิจิตรวิ
ตานาย ภูมียา จปิโต รณฺณาต ราชารเห นานคฺครสโกชนน อุปฺภูจ
าปีโตปี กิลฺยจิ ภูณชฺติํ น อิจฺฉิ, หตถิสาลํ ปเวสีตมตฺตํ (อาการํ)
ปน สนฺธาย "พทฺโธ กพพํ น ภูณชฺตีติ (วจน) วุตตนฺติ อตฺโถ.

สุมรติ นาควนสฺสาติ: (ปททวยสส) น โส (ธนปาลโก) รณณีย
เมว วสนฺภูจํ นาควนํ สริ, มาตา ปนสฺส อรณฺเณ ปุตฺตวิโย
เคน ทุกฺขปฺปตฺตา อโหสิ, โส มาตาปีตฺตูปฺภูจํ ฐมม
เมว ปุเรติ; "กั เม อิมินา โกชนนาติ (จินฺเตตฺวา) ฐมมิกํ มาตา
ปีตฺตูปฺภูจํ ฐมมเมว สริ; ตํ ปน ยสฺมา ตสฺมี นาควนเยว จิตฺน
(ธนปาลเกน) สกฺกา ปุเรตุ, เตน (ภควตา วจน) วุตตํ "สุมรติ นาค
วนสฺส ภูณชฺโรติ อตฺโถ.

สตฺถริ อิมํ อตฺตโน ปุพฺพจริยํ อหริตฺวา กเถนฺเตเยว, สพ
เพปิ (ชนา) อสฺสธารา ปวตฺเตตฺวา มุทฺทหยา โหติโตสตา (หุตฺวา) สฺถนํ

สุ.๑ อถ เนสั ภควา สปปายั วิทิตฺวา สจฺจานิ ปกาเสนฺโต ธมฺมํ เท
เสสิ.

เทสนาวสานเน สทุธิ ปุตฺเตหิ เจว สุณิสสahi จ พฺราหฺมणे โส
ตาปตฺติผล ปตฺติจฺหิตี.

ปรีชิตฺตพฺราหฺมณปุตฺตวตฺถุ นิฏฺจิตํ .